

**ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ**

Пінчук О.О., здобувач вищої освіти групи ПУА 3/2

Миколаївський національний аграрний університет

Проблема забезпечення і підвищення ефективності виробництва продукції є однією із ключових у національній аграрній економіці. Підвищення ефективності аграрних підприємств за рахунок продукції в сучасних умовах є вагомим і актуальною проблемою аграрної економіки усіх

регіонів України. За останні роки суттєво зменшилися обсяги виробництва деяких видів продукції рослинництва і тваринництва, зросла їх собівартість, а в більшості аграрних підприємствах тваринницькі галузі стали збиткові.

Підвищення економічної ефективності передбачає збільшення виробництва і підвищення якості продукції при одночасному зменшенні затрат праці та матеріальних засобів на одиницю продукції [1, с. 3].

Ефективність виробництва є узагальнюючою економічною категорією, якісна характеристика якої відображається у високій результативності використання живої та уречевленої праці в засобах виробництва. Вона визначається відношенням одержаних результатів до витрат засобів виробництва і живої праці.

Україна має декілька основних конкурентних переваг у підвищенні виробництва та експорту продукції сільського господарства: сприятливі кліматичні умови, багаті сільськогосподарські ресурси (у т.ч. високопродуктивні ґрунти та придатні для зрошення землі), наявність у великій кількості водних ресурсів. Проте необхідно і усвідомлювати сильні та слабкі сторони конкурентів, щоб сміливо конкурувати на світовому ринку. До слабких сторін можна віднести кризу ресурсного потенціалу та складний фінансовий стан сільськогосподарських товаровиробників, нерозвиненість ринкової та виробничої інфраструктури, загострення соціальних проблем у сільській місцевості, недостатність державного регулювання та підтримки аграрного виробництва [2].

Щоб досягти підвищення економічної ефективності виробництва продукції в аграрних підприємствах, в першу чергу, необхідно визначитися з чинниками підвищення ефективності та продуктивності виробничо-економічних та інших систем діяльності. На мою думку, доцільно взяти до уваги таку класифікацію чинників за такими ознаками:

- видами витрат і ресурсів (джерелами підвищення);
- напрямками розвитку та вдосконалення виробництва;
- місцем реалізації в системі управління виробництвом.

Групування чинників за першою ознакою робить можливим достатньо чітке визначення джерел підвищення ефективності: зростання продуктивності праці та зниження затрат живої праці, зниження фондомісткості та матеріаломісткості виробництва, а також раціональне використання природних ресурсів.

Активне використання зазначених шляхів підвищення ефективності діяльності вимагає забезпечення впровадження комплексу заходів, які за сутністю дають характеристику основним шляхам розвитку й удосконалення виробничої діяльності суб'єктів господарювання. При цьому визначальними напрямками є: швидке впровадження науково-технічного та організаційного прогресу; підвищення якості й конкурентоспроможності продукції (послуг); усебічний розвиток з вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.

Таким чином до основних заходів підвищення економічної ефективності виробництва продукції в агропідприємствах доцільно віднести [2]:

- поліпшення використання землі, підвищення її родючості;
- впровадження комплексної механізації та автоматизації виробництва;
- поглиблення спеціалізації і концентрації виробництва на основі міжгосподарської і агропромислової інтеграції;
- раціональне використання виробничих фондів і трудових ресурсів;
- впровадження інтенсивних і ресурсозберігаючих технологій та індустріальних методів виробництва;
- підвищення якості і збереження виробленої продукції;
- розвиток сільськогосподарського виробництва на основі різноманітних форм власності і видів господарювання та створення для них рівних економічних умов, необхідних для самостійної та ініціативної роботи;
- підвищення технічного і технологічного рівня НТП.

Проте економічну ефективність агровиробництва можна підвищувати не лише удосконаленням та впровадженням сучасних агротехнологічних заходів, слід не забувати і про пошук та освоєння нових ринків збуту виробленої продукції. Адже більшість виробників у сільському господарстві не вміють реалізовувати свою продукцію. Вони багато років навчалися «здавати» її, а тепер продукцію слід продавати. Отже, необхідно вдосконалювати роботу маркетингової служби, яка б могла вивчати ситуацію на ринку й просувати сільськогосподарську продукцію до споживачів. У підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва велику роль повинен відіграти власник, господар. Лише це дасть змогу найвигідніше реалізувати наявні можливості.

Список використаних джерел

1. Данильчак Н.Ю. Аналіз економічної ефективності виробництва продукції рослинництва у сільськогосподарському підприємстві. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/1398>.
2. Дучинська Н.І., Ефективність сільськогосподарського виробництва: сутність та шляхи підвищення. / Н.І. Дучинська, Н.М. Бондаренко, К.А. Лядова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://vestnikdnu.com.ua/archive/201372/duchinska.html>.

Науковий керівник – Горобченко О.А., доцент кафедри економіки підприємств МНАУ